

gen jevnfides og omhandles ganske i samme Udtryk. Leveringen af Mandstab blev fordeelt paa Bønderne; med Hensyn til Leveringen af Heste holdt man sig til Hovedgaardene, navnlig de privilegerede Hovedgaarde og Præstegaardene. Jeg troer, at der egentlig ikke kan være nogen Tvivl om, at denne tilbageblevne Rest af det gamle Forhold nu bør hæves, ligesom der heller ikke under Sagens tidligere Forhandling var nogen alvorlig Strid om dette Punkt, idet idetmindste Flere af dem, der dengang stemte imod Loven, ytrede, at de fornømtelig gjorde det af den Grund, at de ikke fandt, der var nogen Nødvendighed for, under den daværende Rigsdag, at ordne dette Forhold, men at det kunde opfattes til den næste eller nærværende Rigsdag. Jeg troer altsaa, at Alle ville være enige om, at det hidtidige Rytterhestehold bør bortfalde, og at der i det Høieste kun kan være Tvivl om Maaden, hvorpaa det bør bortfalde (Hør!). Lovudkastet har i saa Henseende troet at burde holde sig til det hidtil bestaaende Forhold, som dette var ordnet ved Forordningen af 14de September 1774, og saaledes som det senere har udviklet sig. Naar vi see hen til, hvorledes dette Forhold blev ordnet ved bemeldte Forordning, da er det ganske klart, at dette skete paa den Maade, at man paa lagde de af mig nævnte Landeindomme Forpligtelsen at levere Heste til Hærens Brug, men at Eiendomsretten over de enkelte Heste blev hos dem, hvem denne Forpligtelse paahvilede, idetmindste var dette Tilfældet under ordinaire Forhold. Som en Følge af denne Grundtanke fastsattes det, at Udrederen skal være berettiget til at afhænde Hesten, naar han blot leverede en anden tjenstdygtig Hest istedetfor, og i Forordningens § 29 er det fastsat, at Udrederen maa bruge Hesten saameget han vil, naar han blot til den Tid, han skal levere den, afleverer den i forsvarelig og tjenstdygtig Stand. Der fastsattes endvidere, at, naar Hesten forgaaer under den militære Tjeneste, skal den erstattes efter dens fulde Værdi ifølge en Taxation (Tscherning: Saafremt den ikke er indkaldt.). Jeg maa bede bemærket, at jeg omtaler de ordinaire Forhold, jeg skal senere komme til at omtale de extra-

ordinaire Forhold, der kunne indtræde. Jeg skal fremdeles bemærke, at, naar Hesten forgaaer, medens den er i Udredersens Bærg, saa forgaaer den for hans Regning, og han har da den Forpligtelse, at stille en anden tjenstdygtig Hest istedet. I § 31, som jeg omtalte, da jeg blev afbrudt, bruges ligefrem Ordet „Gier“; der siges udtrykkelig, at Udrederen er Gier, og, kommer Hesten under Monstringen til Skade, da skal dens Værdi af Kongens Kasse godtgjøres vedkommende Gier. Ja, dette Forhold, at Udrederen er Gier, fremtræder endogsaa saa stærkt, at, hvor der er Skifte af Personligheder ved Udredningen, nemlig naar der ved Præstekald indtræder Ombytning af Personerne, der forbliver Eiendomsretten over Rytterhesten hos den afgaaende Præst, eller Hesten tilfalder hans Bo; det hedder saaledes i § 32: „den tiltrædende skal anskaffe en tjenstdygtig Hest, og det bliver en Sag imellem den tiltrædende og afgaaende, om han kan tilforhandle sig den Hest, som engang er præsenteret.“ Der er altsaa ikke mindste Tvivl om, at hele dette Forhold i sin Almindelighed er af den Art, at Eiendomsretten over de enkelte individuelle Heste er hos vedkommende Udredere, men at der paahviler disse den Forpligtelse, at stille til Statens Brug det Antal Heste, som ved Forordningen er bestemt. Forholdet er ganske det samme, som naar en Bonde har en Fæstegaard, hvormed der følger et vist Antal Heste; han skal da ved Fratrædelsen lade det samme Antal af Heste blive tilbage ved Gaarden, men, saalange han sidder ved Gaarden, ere de enkelte individuelle Heste hans Eiendom. At dette forholder sig saaledes, kan der ikke være den mindste Tvivl om, og, forsaavidt saadan Tvivl maatte være fremkommen, da er den aldrig bleven understøttet med vægtige Grunde.

Derimod er det paa den anden Side unægteligt, at Forordnings § 30 aabner Udgang til, at Hestene kunne komme til at tilhøre Kongen; de tilhøre ikke Kongen; Paragraphen siger, at, hvis Conjuncturene skulde blive saadanne, at Hestene maatte indkaldes til beständig Tjeneste ved Regimentet i Løbet af de første 6 Aar, da skal strax den hele Sum godtgjøres, som Hestens fulde Værdi dengang ansloges til, og altsaa